

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Peutercentrum Peuterhonk

Kwaliteitsonderzoek
voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 8 juli 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 18 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peutercentrum Peuterhok. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Peutercentrum Peuterhok maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een methode waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Bovendien is er op het peutercentrum aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: Peutercentrum Peuterhok

LRK-nummer: 148651860

Totaal aantal doelgroepeuters: 2

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het peutercentrum aan de orde komen.

De leiding van het peutercentrum kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers scholing om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het peutercentrum legt aan de gemeente uit of de voorschoolse educatie op orde is en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten kan het peutercentrum zich nog verder ontwikkelen op het gebied van oudercommunicatie. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het peutercentrum en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. Wel geven zij aan dat de dialoog met ouders en de oudercommissie beter kan. De leiding heeft dit al opgepakt en ontwikkelt momenteel gericht ouderbeleid om de oudercommunicatie te versterken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Peutercentrum Peuterhonnk.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Tabel overzicht standaarden

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Activiteiten en leeswijzer

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groepen, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Peutercentrum Peuterhonnk.

Context

Stichting Kinderspeelzaal Lansingerland telt 6 peutercentra in de gemeente Lansingerland. Peutercentrum Peuterhonnk is onderdeel van deze organisatie. Peuterhonnk vangt kinderen op in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Per dagdeel is er plaats voor maximaal 32 kinderen in 2 lokalen. Peuterhonnk is gevestigd in basisschool Het Baken. Het peutercentrum kan gebruik maken van de twee gymzalen van de basisschool.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 4 oktober 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Peutercentrum Peuterhok.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

Toelichting Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarderen we als voldoende.

Het aanbod bereidt de peuters voldoende voor op de basisschool. De pedagogisch medewerkers van het peutercentrum gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. De pedagogisch medewerkers voeren de methode doelgericht uit en passen de activiteiten aan op wat de peuters nodig hebben. Ook voegen zij eigen activiteiten toe om het aanbod te verrijken. Zo maken zij veel gebruik van de buitenspeelruimte als leeromgeving, bijvoorbeeld om regen na te bootsen om hierin met de kinderen te spelen en liedjes te zingen.

De speel- en leeromgeving is aantrekkelijk ingericht met veel materialen en knutselwerkjes die passen bij het thema waar op dat moment aan wordt gewerkt. Leerlingen worden door deze rijke omgeving uitgedaagd tot spelen, ontdekken en leren.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van eigen observaties en een gestandaardiseerd observatie-instrument. Zij gebruiken dit instrument aan het begin en aan het eind van periode dat de peuter op de voorschool zit. Bij zorgen over een stagnerende

ontwikkeling bij een peuter wordt deze ontwikkeling ook tussentijds in beeld gebracht en met ouders besproken.

Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met een observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Het was mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers goed inspeelden op de vragen en het gedrag van de peuters.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben.

Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel met de pedagogisch medewerker als tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders over het thema, bijvoorbeeld door themabrieven en informatie op het raam. De voorschool werkt momenteel aan gericht ouderbeleid om de communicatie met ouders en ouderbetrokkenheid te versterken.

Naast deze positieve punten zien we ook een mogelijkheid tot verbetering op het gebied van een doorgaande leerlijn. De voorschool zorgt voor een dossieroverdracht wanneer de peuter naar de basisschool gaat. De leiding geeft aan dat het organiseren van een warme overdracht soms moeizaam gaat, omdat de peuters naar veel verschillende basisscholen gaan. Het realiseren van een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie is daarmee een punt van zorg en aandacht voor de leiding van de voorschool.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als voldoende.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de peuters. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie: inhoudelijke kop

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Toelichting Kwaliteitszorg en ambitie

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als voldoende.

De houder van de voorschool heeft in haar pedagogisch beleidskader 2018-2023 opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het peutercentrum heeft passende doelen geformuleerd. De leiding kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool en evalueert via een cyclisch systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit het pedagogisch beleidskader.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering. Een voorbeeld hiervan is het ontwikkelen van gericht ouderbeleid om in te spelen op een veranderende populatie en veranderende behoeften van ouders op het gebied van oudercommunicatie.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als voldoende.

We constateren dat er op de voorschool sprake is van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling. De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken, zowel individueel als collectief. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als voldoende.

De leiding van het peutercentrum verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betrekt bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt.

Wat beter kan, is het versterken van de dialoog met ouders. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat zij over het algemeen tevreden zijn met het peutercentrum. Wanneer de ouders feedback geven, neemt de leiding deze feedback mee. Echter, het ontbreekt volgens enkele ouders soms aan terugkoppeling wat er met de feedback is gebeurd. Ook geven zij aan dat de informatievoorziening kan worden verbeterd. De leiding heeft dit al opgepakt als speerpunt door het ontwikkelen van gericht ouderbeleid, waarbij specifiek aandacht is voor het versterken van de oudercommunicatie en de dialoog met bijvoorbeeld de oudercommissie.

4. Reactie van de houder

We zijn zeer tevreden met de bevindingen uit het rapport.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

